

her foreligger fra det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (S. C. Christensen), var en god gammel Bekendtskab fra 1871 i Thykland, og det duede derfor ingen Ting, og den anden Grundbetragtning var da den, at Landbruget vilde have det saa overordentlig godt, hvis det kunde blive fri for at komme ind under en almindelig Ulykkesforsørgelses- og Ulykkesforsikringslov, fordi det kun vilde koste Landbruget overordentlig lidt. Det var imod disse to Hovedpunkter — jeg har ikke kunnet finde andre Punkter i det ærede Medlems Foredrag — at jeg rettede mit Foredrag sidst. Naar han altsaa har svaret derpaa i Dag, og jeg nu igen skal svare derpaa, bør det i alt væsentligt blive disse to Punkter, hvortil jeg holder mig. — Jeg vil da, hvad det første Punkt angaar, det „historiske“ i det ærede Medlems Foredrag, sige, at hvad der den Dag overraskede mig i højeste Grad, var det Boldsplil, som det ærede Medlem foretog med Ordet „Ansvarlighed“. Sagen er jo den, at den Lov, som Thykland i 1871 fik, var en „Ansvarlighedslov“, for saa vidt den paagældende Arbejdsgiver og hans befuldmægtigede gjorde sig skyldig i Forsømmelser ved Driften, og at den Lov, som her foreligger, er en „Ansvarlighedslov“ for Arbejdsgiveren, for saa vidt han ikke har gjort sig skyldig deri. Alligevel sagde det ærede Medlem, at naar man kom med en saadan Lov i 1895, som man med den Lov fra 1871, som blev kasseret i 1883. En saadan Paastand syntes jeg det ikke er rigtigt at lade staa uimodsagt, derfor paaviste jeg Urigtigheden. Nu har det ærede Medlem dog indrømmet, at det slet ikke her er den samme „Ansvarlighed“, som den, der blev foreslaaet og vedtaget i 1871. Men saa siger det ærede Medlem: Ja, men Forstørelsen er slet ikke det væsentligste; jeg har jo ikke sagt, at Forslaget var det samme, men at Princippet var det samme og at jeg forvækslede det væsentlige med det uvæsentlige. Jeg tror nu dog, at naar der er Tale om Arbejderforsikring og Arbejderforsørgelse efter Ulykkestilfælde, maa det være det væsentlige, at Arbejderne erholde Forsikring eller Forsørgelse efter Ulykkestilfælde. Og det er da just saaledes, at efter Loven af 1871 i Thykland fik Arbejderne ikke nogen Forsikring eller nogen Forsørgelse — det

blev i hvert Fald ikke i mere end (ca. 10 pCt. af de indtrufne Ulykkestilfælde, medens det efter det foreliggende Forslag vil ske i alle Tilfælde eller dog i 99 Tilfælde af 100 indtrufne Ulykkestilfælde. Derved forekommer det mig dog, at den væsentlige Forskel er til Stede mellem de to Lovgivninger, som det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds har savnet, i alt Fald indtil nu har savnet. Jeg har ikke forudsat, at det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds skulde have læst nogen Bog af mig; jeg har i det hele taget ikke forudsat, at det ærede Medlem har læst noget som helst ud over Arbejderkommissionens Betænkning. Jeg har da heller ikke sagt det; men kun, at det uheldige var, at den Kritik af 1871-Loven, som det ærede Medlem gav, var udtalt i Arbejderkommissionens Fremstilling under Henviisning til den Bog, som jeg omtalte. Jeg forudsatte ikke, at det ærede Medlem har læst den, men det vil være mig en stor Fornøjelse, om han vil læse den, jeg skal gerne stille et Eksemplar til hans Raadighed; der er endnu enkelte Eksemplarer usolgte. I denne Bog har jeg altsaa bl. a. skrevet: „Saaledes fremmedes et Slet Forhold mellem Parterne med Besvær, Uro og Udgifter for Arbejdsgiverne, Brede, Støffelse og Utilfredshed hos Arbejderne. Paa de sidste thyngede derhos utilbørligt den Forpligtelse, som Loven paalagde dem i alle Tilfælde — undtagen ved Ulykker ved Jærnbaneforetagender — til at gøre Beviset for, at Arbejdsgiveren bar Skylden; thi denne Bevisførelse var i og for sig altid vanskelig og vanskeligt i de vigtigste Tilfælde, nemlig hvor Ulykkestilfældet havde medført Døden, eftersom det da blev de efterlevendes Sag at tilvejebringe Beviset. Der skulde jo bevises, at den stedsfundne Ulykke var hidført ved en Forstyrrelse i Driften, at denne Forstyrrelse var foranlediget ved en overordnet Forsørelse, at det var den indtrufne Ulykke, der havde medført Legemsbestadigelsen eller Døden, og at den alene havde medført den“, og da nu Arbejderne naturligvis kun undtagelsesvis kunde bevise alt dette, fik de kun sjældent Ulykkesforsørgelse efter denne Lov. Det ærede Medlem kan vist nok tænke sig, at naar jeg har bedømt denne Lov saaledes, maa det gøre et ejendommeligt Indtryk paa